

Wigle Frederic

Frederick Ernest Wigle is in rang de hoogste militair die op de begraafplaats in Holten is begraven. Cecil French behoort tot de laagsten in rang.

Het huwelijk van Wigle was broos

Frederick Ernest Wigle was getrouwd - zijn vrouw en zoon woonden in Farnborough, Ontario, Canada. Sinds 1943 had hij een Britse vriendin, Lady Diana Dixon. Het was duidelijk dat de huwelijkse verbintenis broos was geworden in de lange periode dat Wigle zijn vrouw en zoon niet meer had gezien.. Wigle was de oogappel van algemeen bevelhebber Major General Chris Vokes. Wigle had zich als een strategisch slim militair doen gelden in de staf van de 4th Canadian Armoured Division. Vokes had er mede voor gezorgd dat Wigle als carrièremilitair zonder noemenswaardige gevechtservaring het commando kreeg over het Argyll & Sutherland Highlanders regiment. De manschappen stonden aanvankelijk sceptisch tegenover Wigle, ook omdat hij in de plaats kwam van de populaire Robert Donald ('Pete') MacKenzie. Die scepsis verdween enigszins, toen Wigle zich een kundig en moedig bevelvoerder toonde. Hij werd onderscheiden met de Distinguished Service Order voor zijn optreden in het Hochwald (eind februari 1945), waar hij in de voorste linies indruk maakte en ervoor zorgde dat zijn bataljon, onder grote druk van de vijand, stand hield in een situatie die zelfs voor verse troepen extreem moeilijk zou zijn geweest, laat staan voor een bataljon dat al 48 uur in touw was, zo stond vermeld in de aanbeveling voor de DSO-onderscheiding. Dat hij tactisch en strategisch sterk was, betekende echter niet dat hij bij al zijn manschappen geliefd was. Integendeel. Voormalig Captain Sam Chapman, die onder Wigle diende, vertelde later in een interview dat Wigle hem had opgedragen om met zijn manschappen een mars van ongeveer 20 kilometer in volle bepakking te lopen. Chapman zag het nut er niet van in. "Ik denk niet dat de voeten van de mannen in conditie zijn", wierp hij tegen. Wigle was niet onder de indruk en dulde geen tegenspraak. Chapman voldeed aan de opdracht. De volgende dag stonden zijn mannen in de rij voor de dokter met pijn in de voeten en blaren. De war diary van het regiment spreekt over "amazingly large number of casualties." Chapman oordeelde dat Wigle geen enkel invoelingsvermogen had voor de medemens.

Lieutenant Doug Cruthers had dat ook ervaren. Zelfs toen Cruthers in 1986 het portret van Wigle zag, durfde hij hem niet in de ogen te kijken. "Hij was een kille vent. Ik ben geen kille vent en ik reageer op kille mensen door me van ze af te keren. Ik wil graag broederschap voelen, een gevoel van eenheid. Het mag onaardig klinken, maar ik geloof niet dat er enige mate van verstandhouding was tussen Wigle en de officieren van het regiment.

Op de avond voor de actie in Friesoythe schreef Wigle een brief aan zijn vriendin in Engeland. Lady Diana Dixon herinnerde zich enkele maanden later dat hij had geschreven dat het mogelijk zijn laatste brief zou zijn, maar dat hij dan in goed gezelschap zou zijn van vele dappere jongens die met hem gingen. Zij vond de brief helemaal niet "des Freddy's"

Cecil French had het thuis niet gemakkelijk Cecil French was een jonge jongen die het niet gemakkelijk had toen hij opgroeide. Zijn vader sloeg hem zonder reden, vertelde Cecils broer Jack French in 2019.

"Ik was tien jaar jonger en ik hoorde dat Cecil werd geslagen, om niets. Toen hij zestien was, was hij sterk genoeg om voor zichzelf op te komen."

Interview [Jack French](#)

Toen Cecil 17 was verliet hij het ouderlijk huis en ging het leger in. Cecil was een graag geziene jongen. Hij had thuis in Hamilton (Ontario) een vriendin, met wie hij min of meer verloofd was. Hij had haar al een ring gegeven. Na verloop van tijd realiseerde hij zich dat hij misschien niet de juiste keus had gemaakt. Eenmaal in Europa bleef zijn verschijning niet onopgemerkt. Hij had vriendinnen in Engeland, en later, toen hij in de buurt van Roosendaal (Noord-Brabant) was gelegerd, kreeg ene Jeannette Heemskerk een oogje op hem. Foto's van haar lagen op tafel, toen Jack in 2019 over zijn broer vertelde. De foto's waren vlak na de oorlog gemaakt, toen een oudere broer van Jack in Nederland op bezoek was geweest. Hij had Jeannette ontmoet. Hij was ook in Holten geweest bij het graf van Cecil. Kleine zwartwit foto's ter grootte van een postzegel in een lederen albumpje herinnerden aan dat bezoek. Jack liet een medaille zien. *"Deze medaille kreeg hij toen hij aan een schietwedstrijd had meegedaan in Engeland. Hij had nog nooit zoveel hoge officieren bij elkaar gezien als op die dag. Hij was trots dat hij tot de beste vijf schutters van de dag hoorde."*

Het briefje dat Cecil aan zijn moeder schreef en het doosje met de medaille lagen op tafel. *"Bewaar de medaille goed. Misschien, als de oorlog voorbij is en ik weer thuis kom, kan ik de medaille dragen."* Cecil kwam echter niet thuis. Evenmin als zijn medestrijder John Brown en hun commandant Fred Wigle

Zwartste dag van Friesoythe

14 april 1945 zou de geschiedenis ingaan als de zwartste dag van Friesoythe. Het merendeel van de 4000 inwoners had de plaats in de dagen voor de 14e april verlaten. Duitse luchtmachttroepen (Fallschirmjäger), naar schatting van de Canadezen zo'n 500 man, bleven de stad verdedigen. Friesoythe lag strategisch op de weg naar de havens in het noorden van Duitsland. De opmars van de 4th Canadian Armoured Division werd bemoeilijkt door de terreinomstandigheden, die de grootschalige inzet van tanks op de slappe bodem niet toestonden. De opmars moest via de hoofdwegen plaatshebben. De Canadezen hadden het Dortmund-Emskanal bij Meppen overgestoken, net ten oosten van Coevorden langs de Nederlandse grens. Het Küstenkanal, de scheepsverbinding tussen de stad Oldenburg en het Dortmund-Emskanal in Noordwest-Duitsland, vormde een andere belemmering voor de geallieerde troepen in hun opmars naar het noorden. De weg naar een belangrijke brug over het kanaal liep via Friesoythe. Of ze wilden of niet, de Canadezen hadden geen andere keus dan eerst Friesoythe in te nemen voordat ze de opmars konden voortzetten. Het Lake Superior (Motor) Regiment had op vrijdag 13 april al geprobeerd om via de hoofdweg Friesoythe binnen te trekken. De Duitse weerstand was te sterk geweest; de Lake Superiors hadden zich ingegraven. Er moest een nieuw plan worden bedacht. Major General Chris Vokes liet zich door Brigadier Robert Moncel overtuigen dat de slimste manier om Friesoythe te veroveren niet was via een frontale aanval, maar door een verrassingsaanval via de flank. Om zes uur in de avond werd het plan voor de verovering van Friesoythe aan de

manschappen van de Argyll & Sutherland Highlanders ontvouwd. Het plan was als volgt: Het Lake Superior (Motor) Regiment moest de aandacht van de Duitse troepen trekken met een schijnaanval via de hoofdweg. Tegelijkertijd maakten de Argyll & Sutherland Highlanders een omtrekkende beweging over het laagveen aan de oostzijde van Friesoythe, om vervolgens de Duitse verdediging in de flank te treffen. Lieutenant-Colonel Fred Wigle vond het een gewaagd maar kansrijk plan en hij besloot in de dekking van het nachtelijk duister op te trekken door een ruw veenlandschap. Bij het ochtendgloren zouden de Argylls Friesoythe bestormen en innemen. Verkenner markeerden de te volgen route met witte lintjes. De linten konden de Canadese plannen verraden, mocht een Duitse patrouille ze opmerken. Wigle zat daar niet over in. Hij hechtte meer belang aan een goede radioverbinding. Hij maakte geen gebruik van de normale draagbare draadloze radioinstallaties, maar hij had een radio uit een voertuig laten halen en op een draagbaar gemonteerd. De baar moest door twee man worden gedragen. Vlak voordat de troepen naar het startpunt ten oosten van Friesoythe werden gebracht, schreef Wigle ook nog snel een briefje aan zijn ouders.

"Dit kan mijn laatste brief zijn. Ik hoop van niet, maar ik begin nu aan een risicovolle zaak en de kans bestaat. Hoe het ook zij, u weet dat ik van u houd - heb ik altijd gedaan en blijf ik altijd doen. Moge God u zegenen." [Brief van Wigle aan zijn ouders](#)

In de vroege ochtend van 14 april vestigde Wigle zijn tactisch hoofdkwartier in een eenvoudig huis aan de rand van Friesoythe. De actie verliep voorspoedig. Om vijf over half zeven waren drie compagnieën (B, C en D) tot in het centrum van Friesoythe doorgedrongen. Het tactisch hoofdkwartier bleef aan de rand van de plaats en raakte enigszins geïsoleerd van de rest van de troepen. Lieutenant Alan Earp herinnerde zich later (in 1984) dat het een heel gewoon huis aan de rand van Friesoythe was, waar ze zich hadden gevestigd. Een huis met een kelder, waarin al een aantal Duitse krijgsgevangenen werden vastgehouden. Dat zou geen probleem geweest zijn als er niet twee pelotons Duitse eenheden over het hoofd waren gezien. In de ochtendmist dacht Wigle in de verte de soldaten van de Lake Superiors te ontwaren. Hij stuurde een verkenner om contact te leggen. De mannen in het hoofdkwartier volgden de verkenner. Private William Patrick van het Signals Platoon zag wat er gebeurde.

"Ik keek uit het raam in de richting van de weg die ze liepen. Toen opeens zagen we de handen omhoog gaan. Dan wist je wat gaande was. Toen kwamen de Duitsers onze kant op." [William Patrick](#)

De twee Duitse pelotons waren onopgemerkt gebleven bij de nachtelijke tocht door Friesoythe. Hoe het vuurgevecht begon is niet duidelijk. William Patrick keek er later in een interview op terug:

"Als Wigle niet die verkenner op pad had gestuurd, zouden de Duitsers ons gepasseerd hebben. Ze liepen langs ons en we lieten ze gaan. Ze passeerden ons voertuig - niet dichtbij, maar wij konden hen zien 91 en zij sloegen geen acht op wat er voor hen kon uitzien als een uitgebrand voertuig. (...) Iemand in het huis opende het vuur en toen begonnen ze te rennen en beantwoordden ze het vuur." [William Patrick](#)

Alan Earp herinnert zich de tragedie Alan Earp had het in 2020 op 95-jarige leeftijd nog scherp voor ogen. Hij begreep niet hoe iemand die er niet bij was kon zeggen “dat wij het vuur geopend hebben. Dat zou absurd zijn geweest.” Hij wist zeker dat er eerst een granaat in het huis was gegooid, waarbij French en John Brown omkwamen en dat Wigle daarna door de open deur was neergeschoten door een Duitser met een Schmeisser machinegeweer - en niet door een sluipschutter. Alan Earp was in hetzelfde huis en zag wat er gebeurde: Wigle werd in zijn borst getroffen. Earp kreeg een kogel tegen zijn hoofd. Wigle was praktisch meteen dood. Earp overleefde het wonderbaarlijk genoeg en kon later in het ziekenhuis in Engeland de vriendin van Wigle vertellen over de omstandigheden waaronder haar vriend was omgekomen. De dood van Wigle maakte Major-General Chris Vokes (bevelhebber van 4th Canadian Armoured Division) furieus. Vokes hoorde dat zijn oogappel notabene door een burger was omgebracht. Dat bracht hem tot een drastisch besluit. Zijn reactie was mede ingegeven door het feit dat enkele dagen eerder burgers hadden geschoten op soldaten van het Lincoln and Welland Regiment en de Lake Superiors. Als vergelding had hij toen enkele huizen in het centrum van de Duitse plaats Sögel met de grond gelijk gemaakt. Na het incident met Wigle besloot Vokes om zich op Friesoythe te wreken. Een besluit dat hij overigens niet formeel vastlegde. “Sommige bevelen moet je niet op schrift stellen”, schreef Vokes daar later zelf over. Vlammenwerpers zetten de gehele stad in vuur en vlam. Zelfs Canadese troepen die hun intrek hadden genomen in huizen, werden overvallen door het werk van hun landgenoten. Het inferno maakte ook burgerslachtoffers, al hadden verreweg de meeste inwoners de stad al verlaten voordat de gevechten begonnen. Toen na de oorlog de schade in Duitsland werd geïnventariseerd, bleek Friesoythe relatief de zwaarst getroffen Duitse plaats, waar ongeveer 90% van de gebouwen was verwoest of zwaar beschadigd.

“Friesoythe was leveled. We used the rumble to make traversable roads for our tanks.”

[Major-General Chris Vokes](#)

Dat achteraf bleek dat Wigle niet door Duitse burgers, maar in een militair treffen was gedood, noemde Vokes 'ongelukkig'. Hij schreef veertig jaar later dat hij nog steeds 'nauwelijks wroeging had over de eliminatie van Friesoythe.

“I confess now to a feeling still of great loss over Wigle and a feeling of no great remorse over the elimination of Friesoythe. Be as it may.” [Chris Vokes](#)

Tegelijk met French en Wigle kwam in het huis bij Friesoythe ook de 25-jarige John Brown om. Voor hem begon de oorlog in juli 1944 toen hij werd ingezet in Frankrijk. Hij kwam de gevechten zonder noemenswaardige incidenten door, tot hij in Friesoythe samen met Cecil French sneuvelde. Wigle ligt begraven in Holten in plot IX, rij A graf 8; Cecil French ligt in plot IX, rij A, graf 5; John Brown ligt in plot IX, rij A, graf 1.

Copyright: **Jan Braakman**